

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

den offentlige Examen i Juli 1866

ved

Aars's og Voss's Skole.

Skolefæretninger for Skoleaaret 1865—1866.

Kristiania.

Trykt hos W. C. Fabritius.

1866.

A.

Examen ved Slutningen af Skoleaaret
1864—1865.

Aarsexamen for de forskjellige Klasser blev holdt fra 30te Juni til 12te Juli efter den i forrige Aars Indbydelsesskrift indtagne Tabel.

Opgaver ved den skriftlige Del af Examen:

I Norsk Stil.

For 3 a*) (Afgangsklassen): Hvori adskiller den jødiske Opfattelse af Retfærdighed sig fra den kristelige?

For 3 b: Concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur.

For 2: Om Eremitlivet (dets Oprindelse, Betydning og Værd).

For 1: Xerxes's Tog til Grækenland.

For 2 L.: Vore Forfædres Tro om Jordens Tilblivelse, (Fortælling efter Hukommelsen).

For 2 R.: Min Onkels Landsted.

For 1 L. og 1 R.: Richard Whittington (Gjenfortælling).

I Latinsk Oversættelse.

For 3 a: *Vespasianum, regnum adfectaret necne, incertum pavoribusque nutantem et alii legati amicitieque firmabant et Mucianus post multos secretosque sermones*

*) Hvor der kun anføres Klassens Tal (3 a, 3 b, 2 og 1), menes Klasserne af den saakaldte treaarige Latinskole; hvor der tilføies L. (Latinklasse), R. (Realklasse) eller F. (Fællesklasse), menes Klasser af den fuldstændige Skole.

iam et coram ita locutus: „omnes, qui magnarum rerum consilia suscipiunt, aestimare debent, an, quod inchoaturi, reipublicae utile, ipsis gloriosum aut promptum effectu aut certe non arduum sit; simul ipse, qui suadet, considerandus est, adiciatne consilio periculum suum, et, si fortuna coeptis adfuerit, cui summum decus adquiratur. Ego te, Vespariane, ad imperium voco tam salutare reipublicae quam tibi magnificentum; — iuxta deos in tua manu positum est; neve speciem adulantis expaveris; a contumelia quam a laude propius fuerit post Vitellium eligi. Non adversus divi Augusti acerrimam mentem, nec adversus cautissimam Tiberii senectutem, ne contra Gaii quidem aut Claudii vel Neronis fundatam longo imperio domum exurgimus; cessisti etiam Galbae imaginibus. Torpere ultra et pollendam perdendamque rem publicam relinquere sopor et ignavia videretur, etiam si tibi quam inhonesta, tam tuta servitus esset. Abiit iam et transvectum est tempus, quo posses videri concupisse, confugiendum est ad imperium. An excidit trucidatus Corbulo? splendidiore origine, quam nos sumus, fateor, sed et Nero nobilitate natalium Vitellium anteibat. Satis clarus est apud timentem quisquis timetur. Et posse ab exercitu principem fieri sibi ipse Vitellius documento, nullis stipendiis, nulla militari fama, Galbae odio provectus. Ne Othonem quidem ducis arte aut exercitus vi, sed praepropera ipsius desperatione victum, Vitellius iam desiderabilem et magnum principem fecit, cum interim spargit legiones, exarmat cohortes, nova cotidie bello semina ministrat. Si quid ardoris ac ferociae miles habuit, popinis et comissionibus et principis imitatione deteritur: tibi e Iudaea et Suria et Aegypto novem legiones integrae, nulla acie exhaustae, non discordia corruptae, sed firmatus usu miles et belli domitor externi, classium alarum cohortium robora et fidissimi reges et tua ante omnia experientia.“

For 3 b og 2: Vixdum legatio ad Philippum dimissa erat, quum a Carthagine legati, bellum haud dubie parare

Antiochum Hannibale ministro, attulerunt, inieceruntque curam, ne simul et Punicum excitaretur bellum. Hannibal patria profugus pervenerat ad Antiochum, sicut ante dictum est, et erat apud regem in magno honore, nulla alia arte, nisi quod volventi diu consilia de Romano bello nemo aptior super tali re particeps esse sermonis poterat. Sententia ejus una atque eadem semper erat, ut in Italia bellum gereretur; Italiam et commeatus et militem praebituram externo hosti; si nihil ibi moveatur liceatque populo Romano viribus et copiis Italiae extra Italiam bellum gerere, neque regem neque gentem ullam parem Romanis esse. Sibi centum naves et decem millia peditum, mille equites deposcebat; ea se classe primum Africam petiturum. Magnopere confidere, et Carthaginenses ad rebellandum ab se compelli posse; si illi cunctentur, se aliqua parte Italiae excitaturum Romanis bellum. Regem cum ceteris omnibus transire in Europam debere et in aliqua parte Graeciae copias continere, neque trajicientem et, quod in speciem famamque belli satis sit, paratum trajicere. In hanc sententiam quum adduxisset regem, praeparandos sibi ad id popularium animos ratus, litteras, ne quo casu interceptae palamsacerent conata, scribere non est ausus; Aristonem quendam Tyrium nactus Ephesi, expertusque sollertiam levioribus ministeriis, partim donis, partim spe praemiorum oneratum, quibus etiam ipse rex annuerat, Carthaginem cum mandatis mittit. Edit nomina eorum, quibus conventis opus esset; instruit etiam secretis notis, per quas haud dubie agnoscerent sua mandata esse.

For 1: Omnes civitates Galliae in partes divisae sunt duas, quarum, quum Caesar in Galliam venit, alterius principes erant Haedui, alterius Sequani. Hi quum per se minus valerent, quod summa auctoritas antiquitus erat in Haeduis, magnaue eorum erant clientelae, Germanos atque Ariovistum sibi adjunxerant eosque ad se magnis jacturis pollicitationibusque perduxerant. Proeliis compluribus factis secundis atque omni nobilitate Haeduo-

rum interfecta, tantum potentia antecesserant, ut magnam partem clientium ab Haeduis ad se traducerent, obsidesque ab iis principum filios acciperent et publice jurare cogerent, nihil se contra Sequanos consilii inituros, et partem finitimi agri per vim occupatam possiderent Galliacque totius principatum obtinerent. Qua necessitate adductus Divitiacus auxilii petendi causa Roman ad senatum profectus infecta re redierat. Adventu Caesaris facta commutatione rerum, obsidibus Haeduis redditis, veteribus clientelis restitutis, novis per Caesarem comparatis, Sequani principatum dimiserant et eo tum statu res erat, ut longe principes haberentur Haedui.

I latinsk Stil.

For 3 a: Efter Mordet paa Servius Tullius begyndte L. Tarquinius at herske. Denne fik fornedelst sine Gjerninger Tilnavnet Superbus, fordi han, Svigersønnen, hindrede Svigerfaderens Begravelse med den Ytring, at ogsaa Romulus var død uden at blive begravet, og fordi han dræbte de fornemste af Fædrene, som han troede havde holdt med Servius. I Bevidstheden om, at det af ham selv givne Exempel paa at søge Kongeværdigheden ved slette Midler ogsaa kunde anvendes¹⁾ imod ham selv, omgav han sig siden efter med bevæbnede; han havde jo heller ikke nogen anden retlig Adkomst til Kongedømmet²⁾ end Magten, saasom han hverken efter Folkets Beslutning eller med Fædrenes Samtykke var Konge. Hertil kom, at da han ikke kunde sætte noget Haab til Bøndernes Kjærlighed, maatte han forsvare Kongedømmet med Frygt. For at indjage desto flere saadan, bestyrede han selv uden Raadgivere Undersøgelserne³⁾ i Livssager, og af den Aarsag kunde han myrde, forjage og straffe med Eiendomsfortabelse⁴⁾ ikke blot mistæukte eller fiendtligsindede Personer, men endogsaa dem, af hvem han ikke kunde vente andet end Bytte.

¹⁾ capere; ²⁾ jus regni; ³⁾ cognitiones; ⁴⁾ bonis multare.

For 3 b og 2: Leonidas sendte altsaa de bundsforvandre bort og bad Spartanerne at huske paa, at de maatte falde, hvorledes de end kjæmpede; „de skulde derfor ikke vente, indtil de blev omringede af Fienderne, men uformodet overrumple dem, medens Natten gav Leilighed (dertil); Seierherrer døde ingensteds hæderligere end i Fiendernes Leir.“ Det var ikke vanskeligt at overtale dem; de griber strax Vaaben, bryder ind i den fiendtlige Leir og søger strax Kongens Telt. Der opstaar Forvirring over hele Leiren. Spartanerne drager seirrige omkring og nedslaaer Alt, da de ved, at de ikke kan seire, men kun hevne sin Død. Slaget blev fra Begyndelsen af Natten trukket ud paa Dagen. Tilsidst faldt de, ikke overvundne, men udmattede af at seire, mellem store Dynger af faldne Fiender. Xerxes, der havde faaet to Saar i Landslaget, besluttede at forsøge sin Lykke tilsøs.

Hvorledes — end: *utcumque*. — Overrumple: *supervenire*. — Telt: *praetorium*. — Drage omkring: *vagari*. — Sin Lykke tilsøs = Havets Lykke.

For 1: Efterat Fienderne var overvundne, førte Legaten L. Basilus Hæren til Nerviernes¹⁾ Land og slog²⁾ Leir der. Medens dette udførtes i disse Egne³⁾, var Cæsar kommen til Avaricum med tre Legioner. Avaricum er den største By hos Biturigerne⁴⁾, der engang⁵⁾ havde været blandt Galliens mægtigste Folkeslag. Cæsar dvælede⁶⁾ her nogle Dage, da han troede, at Gesandter vilde komme til ham, og at T. Labienus vilde vende tilbage med de to Legioner, som havde overvintret⁷⁾ i Alesia. Paa den tiende Dag kom Gesandterne for at bede om Fred. De erklærede, at deres Landsmænd⁸⁾ vilde gjøre Alt, hvad det romerske Senat befalede.

¹⁾ Nervii; ²⁾ *facere*; ³⁾ *loca*; ⁴⁾ Bituriges; ⁵⁾ *olum*; ⁶⁾ *morari*; ⁷⁾ *hiemare*; ⁸⁾ *cives*.

For 2 L.: Jeg kom til Rom paa 3 Dage, opholdt mig der 2 Dage og vendte hjem igjen derfra paa den

3dje Dag. Hæduerne kom forat klage over, at¹⁾ Haru-
derne plyndrede deres Grændser. Ved disse Ting blev
Cæsar heftig bevæget.

Alle som var tilstede, begyndte med stor Graad at
bede Cæsar om Hjælp.

Cæsar mærkede, at Seqvanerne ene af alle²⁾ intet
gjorde af alle de Ting som de øvrige gjorde, men at de
bedrøvede³⁾ med sænket⁴⁾ Hoved betragtede Jorden.

Hvilken Grunden var til den Ting, spurgte han for-
undret dem selv om. Cæsar marcherede 3 Dages Reise
frem.

Cæsar gik over Rubikon⁵⁾ og udraabte: Loddet
være kastet⁶⁾. Da han ikke var mere end 18000
Skridt borte fra Bibracte, Hæduernes aller største og
rigeste By, saa troede han, at der burde sørges for Korn-
væsenet; han vendte Reisen bort fra Helvetierne og ilede
med at gaa⁷⁾ til Bibracte.

Han vilde ikke, at disse Ting skulde drøftes⁸⁾ i
fleres Nærværelse.

¹⁾ fordi; ²⁾ som de eneste; ³⁾ sørgende; ⁴⁾ nedsendt; ⁵⁾ Rubico
— onis; ⁶⁾ jacta esto alen; ⁷⁾ Præs. Inf.; ⁸⁾ jactare.

For 1 L. som 1.

De latinske Stile er i alle Klasser udarbejdede uden
Hjælpemidler; til den latinske Oversættelse har Klasse 1
havt Tilladelse til at benytte Lexikon.

I Matematik.

For 2 R.: Reduktion af Udtrykket

$$\left(\frac{3-x}{x} + 1 \right) \left(5 - \frac{2x}{x-1} + x^3 \right) : \\ \left(1 - \frac{x}{x-1} + \frac{2x-1}{x+1} \right) \left(\frac{3}{x} - 2x \right).$$

I Regning.

For 2 R.: Til en Mur, der er 20 Alen lang, 5 Alen
høi, behøves 50,000 Mursten, naar hver Sten er 12"
lang, 6" bred, 3" tyk; hvor lang Mur faar man da af
120,000 Mursten, der er 16" lange, 8" brede, 4" tykke,

naar Muren skal være 8 Alen høi og lige tyk i begge Tilfælde?

I Zoologi.

For 2 R. og 1 R.: Blodomløbet.

I Botanik.

For 2 R. og 1 R.: Beskrivelse af en forlagt Plante.

Prøver af Besvarelserne i øverste Klasse (3 a):

Norsk Stil. (Karakter 2,5). At Mennesket ved Syndefaldet er fremmedgjort for Livet i Gud, at det har afrevet det inderlige Baand, der med et Barns Kjærlighed bandt det til Livets Herre, at det, som Herrens Ord selv udtrykker sig, har tabt „Guds Billede,“ derom havde den gamle hedenske Verden kun dunkle Anelser. Selv ikke det Folk, der stod under Guds umiddelbare Ledelse, og blandt hvilket „Frelsen,“ Gjenoprettelsen af dette sørgelige Fald, blev forberedt, har havt nogen klar Erkjendelse af denne Grundsandhed i Menneskeslægtens Historie. Men en hemmelig anklagende Stemme gaar der dog gjen- nem den hele Menneskehed, en Rædsel for høiere Magter, en Følelse af, at der maa gjøres Noget forat vinde deres Velbehag og Beskyttelse; man maa gjøre sig værdig dertil, indlægge sig en Fortjeneste hos Guderne, hvilken hos de hedenske Folk fremtræder under Form af Gaver. Dette er Offerets Betydning. Jødefolket havde derimod ved Aabenbarelsen af Guds Villie, ved Loven, faaet en ganske anden klar Opfattelse af, hvad Gud fordrede af dem, „at han ikke saameget havde Behag i Offer som i Lydighed under denne sin Lov.“ Det var paa Livet, det kom an. Streng Overholdelse af Lovens Krav var Betingelsen for Delagtighed i Guds Forjættelser. Forat blive retfærdig for Gud, saaat man uden Daddel kunde bestaa for hans Domstol, var det altsaa efter Jødernes Mening nødvendigt og tilstrækkeligt at leve et efter Loven ustraffeligt Levnet. Men der gives intet Menneske, som efter Faldet kan opfylde Guds Lov fyldestgjørende; thi det naturlige Menneske mangler Kjærligheden til Gud, som dog er Lovens Fylde. Den eneste Lovopfyldelse,

et Menneske derfor kan præstere, er en ydre servil Iagttagelse af Lovens Bogstav. Saaledes ogsaa Jødernes, men de ansaa den dog for tilstrækkelig. Men denne Retfærdighed, der er grundet paa den falske Tro paa den ydre Lovopfyldelses Tilstrækkelighed, kan ikke bestaa med Christendommen. Det er netop denne, der har opklaret hine dunkle Begreber om det dybe Fald, først den har formaaet at give en sand Syndserkjendelse. Menneskets fuldkomne Fordærvelse, som den lærer, nedslaar al Stølen paa egen Dyd, og dens Lære om Lovens Aandelighed gjør den ydre Lovopfyldelse til et blot Skin; den blir en Kappe, hvormed man kun for Verdens Øine kan dække sig. Christendommen lærer derimod, at Retfærdigheden ikke er Noget, Mennesket selv erhverver sig. Den christelige Retfærdighed grunder sig ene og alene paa Guds fri Naade; den er en Handling af Gud, en Dom, hvorved han frifinder os for Syndens Straf og tilregner os den Lovopfyldelse, som Christus har forhvervet os i vort Sted. Hovedforskjellen mellem den jødiske og den christelige Opfattelse af Retfærdighed er altsaa den, at Jøderne grundede den paa et efter Lovens Bogstav ustraffeligt Liv, med andre Ord paa sig selv, de Christne derimod i dyb Erkjendelse af sin egen Uformuenhed grunder den paa Gud selv og hans Gjerning i vort Sted.

Anm. Forf. fik ved examen artium Karakteren 3.

Latinsk Oversættelse. (Karakter 4). At Vespasian var i Uvished, om han skulde tilrive sig Magten eller ikke og vaklede af Frygt for Mangt og Meget, forsikkre baade andre af hans Legater og Venner og (især) Mucianus, der efter mange hemmelige Samtaler da ogsaa i (hans) Nærværelse siger følgende: Alle, der fatte Planer til store Foretagender, bør beregne, om det Nyttige for Staten og Hæderbringende for dem, som de staa i Begreb med at gjøre, enten er let at udføre eller utvivlsomt ikke vanskeligt; tillige maa man tage Hensyn til, om den, der tilraadér Planen, selv løber personlig Fare derved og af hvem der, om Lykken vil føie Foretagendet,

vindes den største Ære. Jeg kalder dig Vespasian til en Magt, ligesaa gavnlig for Staten, som glimrende for dig; og ikke frygte du for i mig at see Smigreren; nærmere Skjændsel end Ros vil det være at vælges efter Vitellius. Ikke reise vi os (som dem, der taale Sammenligning) med høiselig Augustus i Aandsfyrighed, ikke med Tiberius i grundforsigtig Alderdom, ikke engang med Gajus eller Claudius eller Nero i at tilhøre et ved lang Regjeringstid grundfæstet Fyrstehuus; du staar endog tilbage for Galba i Voxmasker. At døse længere og overlade Staten til Besmittelse og Fordærvelse vilde synes Søvnhed og Dørskhed, om du var i denne ligesaa sikre som skjændige Trældom. Gaaet er allerede og tilbage-lagt den Tid, hvori man kunde synes at have nærret Ønsker. Til Magten maa man tage sin Tillfugt. Eller er Corbulos Mord gaaet af Minde? (han, der var) af mere glimrende Herkomst end os, tilstaar jeg; — men ogsaa Nero stod over Vitellius i herlige Aner. Berømt nok er for den Frygtende, den der frygtes; og at der kan af Hæren gjøres en Keiser, det har Vitellius et Beviis paa i sig selv, han, der var uden de (lovbestemte) Tjenestear, uden militær Berømmelse, fremdragen af Hadet mod Galba. Ikke engang Otho, der ikke ved Arførerens Listighed eller Hærens Magt, men ved sin egen overilede Fortvivlen, gjorde allerede Vitellius til en ønskværdig og stor Fyrste, naar han strøer Legioner, afvæbner Cohorter og daglig udsaaer nyt Frø til Krig. Det Mod og Kjækhed Soldaten har havt, forspildes i Kneiper, Værtshuse ved Efterligning af Fyrsten: du har fra Judæa, Syrien og Ægypten ni friske Legioner, der ikke har udtømt sin Kraft i nogen Slagrække, ikke ere fordærvede ved Uenighed, men en ved Feldtlivet styrket Soldat, Betvingeren af den ydre Krig; af Flaader, Ryttere og Cohorter Kjærnestykken, tro Konger og fremfor Alt din egen Erfarenhed.

Anm. Forf. fik ved examen artium Karakteren 2.

Latinsk Stil. (Karakter 2,5). Post cædem Servilii

Tullii L. Tarquinius regnare coepit. Hic propter facta sua cognomen Superbi nactus est, quia gener soceri sepulturam prohibuit dicens vel Romulum mortuum nec sepultum esse et quod principes patrum quos a Servio stetisse putavit interemit. Cum conscius sibi esset exemplum malis rebus regni affectandi a se editum contra se ipsum capi posse, postea corpus armatis circumdedit: neque enim aliud jus regni quam vim habebat, quippe qui nec populi jussu neque auctoritate patrum rex esset. Accessit ut quum nihil spei in amore civium habere posset regnum metu defendere oporteret. Quem quo plaris incuteret ipse sine svasoribus cognitiones rerum capitalium administrabat qua de causa occidere expellere bonis muletare non suspectos vel infestos solum sed etiam eos a quibus nihil aliud quam praedam expectare potuit.

Oversigt over Examens Udfald for de forskjellige Klasser:

Af de 13 Disciple i 3 Klasse a deltog kun de 4, som fra Skolen skulde dimitteres til Universitetet. i Examen, og af disse 4 var den ene syg i 2 Fag, saa at han ingen Hovedkarakter fik; af de øvrige 3 fik 1 Hovedkarakteren Laudabilis (1,54) og 2 Haud illaudabilis (2,71 og 3,29); men herved er at merke, at de ved Skoleexamen foruden de til examen artium henhørende Fag tillige havde latinsk Stil. De øvrige 9 Disciple var dels ganske, dels i flere Fag fritagne fra at underkaste sig Examen ved Skolen. For de øvrige Klassers Vedkommende hidsættes følgende statistiske Oversigt over Udfaldet:

	Antal Disciple.	Fravæ- rende (i et eller flere Fag).	Hoved- karakter Udmærket godt.	Hoved- karakter Meget godt.	Hoved- karakter Godt.	Hoved- karakter Temme- lig godt.	Klassens gjennem- snitlige Hovedkar.	Opflyt- tede.	Forbli- vende.
3 b.	25 ¹⁾	4	-	7	12	2	2,62	16 ²⁾	9 ³⁾
2	22	11	-	3	5	3	2,98	i i 4 3 ⁴⁾ 3 15 ⁵⁾	4 ⁶⁾
1	23	1	-	13	9	-	2,47	22 ⁷⁾	-
2 L.	7	-	2	1	4	-	2,30	7	-
1 L.	7 ⁸⁾	1	-	4	2	-	2,45	4	2 ⁹⁾
2 R.	6	-	-	5	1	-	2,17	5	1
1 R.	10	-	-	7	3	-	2,40	7 ¹⁰⁾	3
5 F.	15	2	-	5	7	1	2,59	11 ¹¹⁾	4
4 F.	24	1	2	11	10	-	2,40	20 ¹²⁾	4
3 F.	14 ¹³⁾	-	1	6	5	2	2,50	11	3
2 F.	30	5	-	23	2	-	2,22	30	-
1 F.	38	4	1	17	14	2	2,61	36	2

¹⁾ Af de i Progr. for 1865 opførte 26 blev 1 udmeldt for Examen (paa Grund af Sygelighed). ²⁾ 1 senere udmeldt paa Grund af Sygelighed, 1 (med Hovedk. 1,88) forblev frivillig i Klassen. ³⁾ 5 udmeldt for det nye Skoleaars Begyndelse. ⁴⁾ Fra det nye Skoleaar blev Benævnelserne 3 Kl. b og 3 Kl. a ombyttede med 3 Kl. og 4 Kl. (se Progr. for 1865 S. 11). ⁵⁾ 1 udmeldt paa Grund af Sygelighed, 2 fordi de ikke kom op i 4. ⁶⁾ 1 udmeldt. ⁷⁾ 1 blev efter Aftale overflyttet i 3 L. af den fuldstændige Skole; af de 22 oplyttede er 1 udmeldt (for at gaa tilss). ⁸⁾ 1 udmeldt for Examen for at gaa over i en anden Livsstilling; senere atter indmeldt i 2 R. ⁹⁾ 1 af disse blev efter Aftale overflyttet i 1 R. ¹⁰⁾ Af disse blev 1 oplyttet i 3 R. ¹¹⁾ Deraf 8 i 1 L. 3 i 1 R. ¹²⁾ 1 udmeldt for at gaa over til en anden Skole, hvor hans Broder forud var. ¹³⁾ Ved en Unsiagtighed er i Program for 1865 anført 13.

Naar de efter Affattelsen af forrige Aars Program og før det nye Skoleaars Begyndelse udmeldte lægges sammen, viser der sig, at der i hele Skoleaaret 1864—1865 er udmeldt af den treaarige Latinskoles 90 Disciple 19 af den fuldstændige Skoles 151 2

tilsammen 21;

naar hertil lægges de 18 Disciple af 3 Kl. a, som fremstillede sig til examen artium, bliver det hele Antal af dem, som har forladt Skolen i Aarets Løb, 33, saa at der ved Begyndelsen af Skoleaaret 1865—1866 af de gamle Disciple var tilbage 208. De forskjellige Grunde til Udmeldelserne er anførte dels i forrige Aars Program S. 14, dels i Noterne til ovenstaaende Tabel.

Examen afsluttedes med en Fest, der holdtes Onsdag den 12te Juli Kl. 5 Eftermiddag i Studentersamfundets Lokale. Efterat der var meddelt en Beretning om Skolens Virksomhed og en Oversigt over Examens Udfald, uddeltes Karaktersedlerne; derpaa holdt den ene af Skolens Bestyrere en Tale om „Skolens Opgave“¹⁾ og sluttede med nogle Ord til Dimittenderne.

2.

Udfaldet af examen artium 1865 for Skolens Disciple.

Den „treaarige Latinskoles“ øverste Klasse havde ved Skoleaarets Slutning 13 Disciple, af hvilke de 12 fremstillede sig til examen artium, 1 forblev i Klassen ogsaa for det følgende Skoleaar. Af de 12 blev kun de 4 dimitterede fra Skolen, 1 foretrak at dimitteres af sin Fader. Af de 4 dimitterede havde de 2 været Skolens

¹⁾ Senere aftrykt som første Afsnit af et Skrift „I hvilken Retning bør vort højere Skolevæsen reformeres?“ af J. Aars.

Elever i 2 Aar, de øvrige i 1 Aar; af de øvrige 8 havde de 3 været dens Elever i 1 Aar, 2 i 1/2 Aar og 3 i 2 Aar.

De 4 fra Skolen dimitterede bestod Examen med følgende Karakterer:

	Norsk.	Latinak Overs.	Latin.	Græsk.	Tysk.	Fransk.	Engelsk.	Religion.	Historie.	Geografi.	Arithmetik.	Geometri.	Sum.	Antal Fag.	Hoved- karakter.
Nils Grøterud . .	3	2	1	1	1	1	-	1	1	1	1	2	15	11	Laudabilis.
Jens Natvig . . .	3	2	3	2	2	2	1	2	3	3	2	2	27	12	Laudabilis.
Jens Rolfsen . .	3	4	4	3	2	2	2	3	2	3	5	6	39	12	Haud illaud.
F.G. O. Wulfsberg	4	2	3	4	1	3	-	3	3	2	4	3	32	11	Haud illaud.

De 8 Disciple, der gik op privat dimitterede, bestod alle Examen,

1 med Hovedkarakteren Laudabilis,

4 — — — — — Haud illaudabilis,

3 — — — — — Non contemnendus.

Af de sidste er en senere igjen kommen ind paa Skolen og anmeldes iaar til examen artium.

3.

Skolens Lærere i 1865—1866.

-
1. J. Aars, cand. mag.: 6 T. Græsk og 2 (1) T. Latin i 4, 3 T. Norsk i 3 L. og R., tils. 11 (10) Timer.
 2. P. Voss, cand. mag.: 7 (8) T. Latin i 4, 1 T. Tysk i 2 og 8 T. (i 1ste Halvaar 7 T.) Græsk i 2 L., tils. 16 (17) Timer.
 3. T. Broch, cand. real.: 3 T. Mathematik i hver af den treaarige Latinskoles 4 Klasser, 6 T. do. i 2 og 7 i 3 R., tils. 25 Timer.
 4. L. Daae, cand. mag., Universitetsstipendiat: 5 T. Græsk i 3, 3 T. Historie i 4, 3 T. i 3 L. og R. og 2 T. i 2 L. og R., tils. 13 Timer.
 5. A. E. Eriksen, cand. mag.: 7 T. Græsk i 2, 12 T. Latin i 1 L., tils. 19 Timer.
 6. A. Falkenberg, cand. mag.: Latin i 2 og 3, tils. 20 Timer.
 7. J. St. Munch, Fængselsprest: Religion i 1 L., 2 L. & R. og 3 L. & R., tils. 6 Timer.
 8. P. A. Paulsen, Seminarist: Klasselærer i 1 F. (24 T.), 3 T. Regning i 5 F. og 2 T. Historie i 1 L. tils. 29 Timer.
 9. F. Petersen, cand. theol.: Norsk og Religion i den „treaarige Latinskoles“ 4 Klasser, tils. 16 Timer.
 10. T. Sørensen, Seminarist: 3 T. Historie og 3 T. Geografi i 3 F. a. 8 T. Norsk, 3 T. Religion, 4 T. Regning og 4 T. Skrivning i 3 F. b. 2 T. Geografi i 1 L. samt 1 T. Skrivning i 2 og 3 R., tils. 28 Timer.
 11. A. T. Boyesen, forhenværende Løitnant: 5 T. Fransk i 1 R. og 4 T. i 2 R. samt 4 T. Engelsk i 3 R., tils. 13 Timer.
 12. G. A. Erbe, stud. theol.: 3 T. Norsk og 3 T. Tysk i 1 L., 3 Tysk i 2 L. & R., 2 T. Tysk i 1 og 1 do. i 3, 2 T. Tegning i 4 F., 1 T. Skrivning i 1 L., tils. 15 Timer.

13. G. Fasting, cand. theol.: 1 T. Tysk i 4, 2 do. i 3 L. & R., 3 do. i 2 L. & R., 4 do. i 1 R., 3 T. Norsk i 1 R., tils. 13 Timer.
14. S. W. Hofgaard, stud. philol.: 15 T. Latin og Græsk (til Februar kun Latin, senere 10 T. Latin og 5 T. Græsk) i 1.
15. Schollert, Seminarist: 9 T. Norsk og Tysk i 4 F. (i 1ste Halvaar kun Norsk), 3 T. Religion i 4 F., 8 T. Norsk og 4 T. Regning i 3 F. a, 3 T. Historie og 3 T. Geografi i 3 F. b, tils. 30 Timer.
16. E. A. H. Sinding, cand. real.: 1 T. Geografi i 4, 2 do. i 3 R., 2 do. i 2 R., 2 T. Naturhistorie i 3 R., 2 do. i 2 R., 3 do. i 1 R., 2 T. Tegning i 3 R., 2 do. i 2 R., 2 do. i 1 R., 2 do. i 5 F., tils. 20 Timer.
17. J. Storm, cand. mag.: 1 T. Græsk Grammatik i 4, 1 do. i 3, 6 T. Græsk og 8 T. Latin i 3 L., 2 T. Fransk i 4, 2 do. i 3 R., 1 Eftermiddagstime Engelsk med nogle Disciple af den treaarige Latinskole, tils. 22 Timer.
18. H. Vold, stud. theol.: 5 T. Norsk og 6 T. Tysk i 5 F., 4 T. Regning i 4 F., 3 T. Religion i 3 F. a, tils. 18 Timer.
19. Anker, Løitnant: Skrivning i 1 R., 5 F., 4 F. og 3 F. a, tils. 11 Timer.
20. Gjeldaker, Seminarist: Klasselærer i 2 F. b, 24 Timer.
21. Johannessen, cand. real.: 1 T. Regning i 3 L., 2 do. i 2 L., 2 do. i 1 L., 4 do. i 1 R., tils. 9 Timer.
22. O. Klausen, stud. phil.: Latin i 2 L., 8 Timer.
23. J. Klæbo, Seminarist: Klasselærer i 2 F. a, 24 Timer.
24. K. Nicolaysen, cand. jur.: 2 T. Fransk i 3, 2 do. i 2, 2 do. i 1, 4 do. i 3 L., tils. 10 Timer.
25. O. Olssen, cand. theol.: 3 T. Historie i 3, 2 do. i 2, 3 do. i 1, 2 do. i 1 R., 4 do. i 5 F., 3 do. i 4

- F., 1 do. Geografi i 3, 1 do. i 2, 1 do. i 1, 1 do. i 3 L., 1 do. i 2 L., 2 do. i 1 R., 2 do. i 5 F., 2 do. i 4 F., 2 T. Religion i 1 R., 3 do. i 5 F., tils. 33 Timer.
26. Reiss, Musiklærer: Sang i 1 L. og R., 2 L. og R. og 3 L. og R., 4 Timer.
27. H. Wang, Løitnant: 4 T. Gymnastik og Fegtning i 3, 2 og 1, 3 T. Gymnastik i 3 L. og R. og 2 L. og R., 3 do. i 1 L. og R., 3 do. i 4 og 5 F., tils. 13 Timer.
- ANM. De 10 førstnævnte Lærere har været ved Skolen fra dens Oprettelse i 1863, de 8 følgende fra August 1864, de 9 sidste fra August 1865. Fra næste Skoleaars Begyndelse er de theologiske Kandidater Joh. Jensen og J. Jespersen ansatte som Lærere ved Skolen.

4.

Klasseinddeling og Discipeltal i Skoleaaret 1865—1866.

Den saakaldte treaarige Latinskole har bestaaet af 4 Klasser, (se forrige Aars Indbydelsesskrift S. 11).

Af den fuldstændige Skoles Latin- og Realfdeling har resp. 3 Klasser været i Virksomhed, og den i forrige Aars Indbydelsesskrift S. 12 omtalte Kombination i enkelte Fag har i dette Skoleaar fundet Sted mellem 2den Latin- og Realklasse og mellem 3dje Latin- og Realklasse paa Grund af disse Klassers ringe Discipeltal. Af Fællesafdelingens 5te Klasse har de to, 2den og 3dje paa Grund af det store Antal Disciple været delte i fuldstændig adskilte Parallelafdelinger.

Disciplenes Tal i de enkelte Klasser vil sees af følgende Tabel:

	Den treaarige Latinskole.					Den fuldstændige Latin- og Realskole.														Total- sum.
	4	3	2	1	Sum.	3 L.	2 L.	1 L.	3 R.	2 R.	1 R.	5 F.	4 F.	3 F. a.	3 F. b.	2 F. a.	2 F. b.	1 F.	Sum.	
Ved Skole- aarets Be- gyndelse.	22	25	27	17	91	9	6	21	7	9	13	29	23	22	22	28	27	38	254	345
Ved Skole- aarets Slut- ning.	21	26	28	19	94	10	4	25	7	6	9	25	25	20	22	28	29	34	243	338

I Skoleaarets Løb har en Del Ind- og Udmeldelser fundet Sted. Over de sidste medddles en Oversigt med Tilføjelse af de opgivne Aarsager.

I den treaarige Latinskole:

I 4 Kl.: 4 for at læse privat, da Skolen ikke kunde dimittere dem; de 2 kom ind i Skoleaarets Løb og fik strax Underretning om, at det ikke var sandsynligt, at Skolen kunde paatage sig deres Dimissjon;

1 midlertidig udmeldt paa Grund af Sygelighed.

I 3 Kl.: 1 paa Grund af Sygelighed;

1 for at forsøge at komme et Aar tidligere op til examen artium.

I 2 Kl.: 1 do. do.

1 for efter Skolens Raad at benytte Privatundervisning.

I 1 Kl.: 4 paa Grund af Sygelighed, deraf de 3 udmeldte „indtil videre.“

2 af økonomiske Grunde.

Tilsam. 15.

I den fuldstændige Skole:

I 3 L.: 1 for at gaa over i en anden Livsstilling.

I 2 L.: 1 paa Grund af forandret Opholdssted*).

(1 blev efter 3 Maaneders Forløb nedflyttet i 1 L.)

I 1 L.: 2 paa Grund af forandret Opholdsted*).

I 2 R.: 3 for at gaa over i en praktisk Virksomhed.

(1 fra 1 September overflyttet til 1 Klasse af den treaarige Latinskole).

I 1 R.: 1 paa Grund af forandret Opholdsted*).

1 paa Grund af Sygelighed.

3 for at gaa over i en praktisk Virksomhed.

I 5 F.: 1 paa Grund af forandret Opholdsted.

1 do. do.*).

(2 fra Oktober nedflyttede i 4 F., 1 opflyttet i 1 R.)

I 4 F.: 2 for at gaa tilsøs.

1 efter Skolens Raad, fordi han ikke passede i Klassen; var kun 2 Maaneder Elev af Skolen.

1 paa Grund af forandret Opholdsted*).

I 3 F. a.: 2 (Brödre) af økonomiske Grunde.

1 paa Grund af forandret Opholdsted.

I 3 F. b.: 1 udvist, fordi Skolepengene ikke blev betalte.

I 2 F.: 3 paa Grund af forandret Opholdsted*).

I 1 F.: 5 paa Grund af Sygelighed, (tildels udmeldte indtil videre).

1 (Broder af de 2 i 3 F. a. nævnte Brödre).

Tilsammen 31.

4.

Dimissjon.

a) Til **Sokadetinstituttet** dimitteredes i Maj Maaned: Aasmund Frisak. 14 Aar gammel, Søn af Distriktslæge Frisak i Grimstad; han havde fra Skoleaarets Begyndelse været Discipel af 3 Realklasse og bestod Optagelsesprøven ved Sokadetinstituttet som No. 3 af de om de 4 ledige Pladse konkurrerende.

b) Til **Universitetet** er iaar følgende Disciple anmeldte fra den „treaarige Latinskole“:

1. Fridthjof Bomhoff, 19 Aar gammel, Søn af afdøde Kjøbmand B. i Laurvik; 3 Aar Elev af Skolen.
2. Johan Henrik Conradi, 21 Aar gammel, Søn af Sorenskriver C. i Telemarken; Elev af Skolen fra Aug. 1863 til Juli 1864 samt fra Januar til Juli 1866.
3. Jens Andreas Gjerløv, 26 Aar gammel, Søn af Kirkesanger Jens Larsen i Aurland; 1 $\frac{1}{2}$ Aar Elev af Skolen.

*) Disse Disciple — tildels Sønner af Stortingsmænd — var fra først af kun indmeldte for en Del af Skoleaaret.

4. Frants Grung, 19 Aar gammel, Søn af Skibskaptein G. i Grimstad; 3 Aar Elev af Skolen.
5. Jens Gerhard Hofgaard, 25 Aar gammel, Søn af Provst H. i Hjelmeland; 3 Aar Elev af Skolen.
6. Jens Holmboe, 19 Aar gammel, Søn af afdøde Professor B. Holmboe i Kristiania; 2 Aar Elev af Skolen.
7. Peter Heiberg Lexow, 19 Aar gammel, Søn af Sogneprest L. i Hjertdal; 3 Aar Elev af Skolen (med omtr. $\frac{1}{2}$ Aars Afbrydelse).
8. Johannes Nikolai Klöcker Lund, 18 Aar gammel, Søn af Konsul L. i Arendal; 3 Aar Elev af Skolen.
9. Hartvig Julius Nyqvist, 18 $\frac{1}{2}$ Aar gammel, Søn af Gartner N. i Mos; 2 Aar Elev af Skolen (med omtr. $\frac{1}{2}$ Aars Afbrydelse).
10. Frederik Charles Rasch, 18 Aar gammel, Søn af Overtoldbetjent R. i Kristiania; 2 Aar Elev af Skolen.
11. Hermann Scharffenberg, 18 Aar gammel, Søn af Kaptein S. i Mos; 2 Aar Elev af Skolen.
12. Abraham Bückmann Scheen, 21 Aar gammel, Søn af Distriktslæge S. i Østerrisør; 2 Aar Elev af Skolen.
13. Ole John Marinius Steen, 17 Aar gammel, Søn af Rektor S. i Tromsø; 1 Aar Elev af Skolen.
14. Karl Sylvander, 17 Aar gammel, Søn af Kjøbmand S. i Mos; 3 Aar Elev af Skolen.
15. Tønnes Anton Thams, 18 Aar gammel, Søn af Proprietær T. i Stokke; 1 $\frac{1}{2}$ Aar Elev af Skolen.
16. Frederik Lauritz Winsnes, 18 Aar gammel, Søn af Doktor W. i Sandefjord; 2 Aar Elev af Skolen.

5.

Fripladse.

I det forløbne Skoleaar har følgende Fripladse været uddelte:

I den treaarige Latinskole 3 hele Fripladse, hver paa 48 Spd., og 3 halve à 24 Spd. samt for 5 Maaneder 1 halv à 2 Spd. maanedlig, tilsammen	144 Spd.
I den fuldstændige Skoles Latin- og Realaf- deling 2 halve à 24 Spd. samt for 6 Maa- neder 1 halv à 2 Spd. maanedlig, tils. .	60 —
I 5 Fællesklasse 1 hel à 36 Spd. og 3 halve à 18 Spd., tils.	90 —
I 4 og 3 Fællesklasse 1 hel à 24 Spd. og 3 halve à 12 Spd., tils.	60 —
I 2 Fællesklasse 2 hele à 12 Spd., tils. . .	24 —
Tilsammen	<u>460 Spd.</u>

6.

Opgave over, hvad der i Skoleaaret har været læst
i de forskjellige Klasser.

A. Den „treaarige Latinskole.“

1ste Klasse.

Klasseforstander Hofgaard).

Latin (Hofgaard). Formlæren efter Madvigs Gram-
matik; mundtlig er Disciplene gjort bekendte med de
vigtigste syntaktiske Regler. Foruden udvalgte Stykker
i Berghs og Møllers Læsebog er gennemgaaet 1ste og
2den Bog af Cæsar de bello Gallico. Efter Trojels
Materialier er ugentlig skrevet en Hjemmestil og en Ex-
temporalstil; desuden har Disciplene jevnlige mundtlig
oversat Stykker af samme Bog, saa at i alt dens 15
første Afsnit er gennemgaaede til Indøvelse af de til-
svarende Partier af Syntaxen.

Græsk (Hofgaard). Curtius's Grammatik til Talordene. Tilsvarende græske og norske Exempler af Schenkl's Læsebog. (Græsk blev i dette Skoleaar først paabegyndt ved Midten af Februar Maaned).

Norsk (Petersen). Skriftlige Opgaver: En Tyv fortæller en anden Tyv en Nats Bedrifter. — Et Lands Tilstand kort før Krigens Udbrud. — Liden Tue kan vælte stort Læs, (denne saavel som de to følgende at udføre som Fortælling). — Af Skade bliver man klog. — Tomme Vogne rumler mest. — Den beskjemmede Praler (En Fortælling). — En Fodtur. — Følgerne af en usædvanlig sterk Storm. — Beskrivelse af et fattig møbleret Værelse. — Beskrivelse af en Skolebygning. — Beskrivelse af et lidet Vaaningshus. — Kort Gjengivelse af Indholdet af Afhandlingen: Norge i 1814 af Wergeland (Lassens Læsebog).

Mundtlig: Læsning af Stykker af Lassens Læsebog med Øvelser i at gjengive Tankegangen i det læste: Moe „Om det norske Folkeæventyr;“ — En Aften paa Giske (med fordelte Roller); — Stykker af Aladdins Lampe o. fl. a.

Religion (Petersen). Efter Kurtz's Bibelhistorie det gamle Testament og af det nye Testament fra Apostelhistorien til Enden. — Pontoppidans Forklaring.

Tysk. Udvalgte prosaiske og poetiske Stykker af Autenrieths større Læsebog. Af Autenrieths Grammatik Formlæren.

Fransk (Nicolaysen). Ingerslevs Læsebog til Side 62. Af Ingerslevs Grammatik Formlæren.

Historie (Olsen). Thriges Lærebog i den gamle Historie.

Geografi (Olsen). L. K. Daas Lærebog fra Europa til England (til Keisertiden).

Mathematik (Broch). Af Thv. Brochs Arithmetik første Afsnit. 1 Time ugentlig praktiske og theoretiske Opgaver.

2den Klasse.

(Klasseforstander Falkenberg).

Latin (Falkenberg). Sallusts Catilina. Cicero pro lege Manilia og in Cat. IV. Omtrent de 2 første Bøger af Phædrus. Livius 21de Bog. Af Ovids Metamorphoses ca. 1200 Vers. — Af Madvigs Grammatik Bøiningslæren og af Syntaxen til Konjunktiv. — Ugentlig 1 Hjemmestil og 1 Extemporalstil efter Trojels „Materialier.“

Græsk (Eriksen). Af Curtius's Grammatik repeteret fra Begyndelsen til de uregelmæssige Verber. Tilsvarende Exempler af Schenkls Læsebog; Xenophons Anabasis 3dje Bog og 5 Kapitler af 2den Bog. I sidste Halvaar en Stil efter Schenkls Læsebog hver Uge.

Norsk (Petersen). Skriftlige Opgaver: En Fremstilling og Karakteristik af de vigtigste Folkeslag, som bebor Europa. — Aarsagerne til det gamle persiske Riges Fald. — Hvilken Indflydelse havde Peisistratos og hans Sønner paa Athens indre og ydre Forhold? — Betydningen af Hjobs Historie. — Exilets Indflydelse paa Jøderne. — Den straffede Letsindighed (en Fabel). — Skildring af den jydsk Halvøs naturlige Beskaffenhed. — Oversigt over Fordelingen af Land og Vand paa Jordkloden. — Et Brev, hvori man anmoder en Ven om Hjelp i en Pengesforlegenhed. — At fremstille Betydningen af Ordsprogene: Mennesket spaar, men Gud raar. — Hvo der graver en Grav for andre, falder selv i den. — Man skal smede, medens Jernet er varmt.

Mundtlig: Synnøve Solbakken. Læsning og Gjennemgaaelse af episke og lyriske Digte.

Religion (Petersen). Kurtz's Bibelhistorie fra Josva og Dommerne til det nye Testament. — Nissens Kirkehistorie indtil § 59. Marcus Ev. paa Græsk Kap. 1—8 incl.

Tysk (Voss). Ca. 30 Sider af Autenrieths Læsebog; derefter Schillers „Wallensteins Tod“ de tre første Akter. I Grammatik Formlæren (efter Autenrieth) repeteret.

Fransk (Nicolaysen). Ingerslevs Læsebog til

Pag. 65, samt to historiske Fortællinger i samme Læsebog. Formlæren efter Ingerslevs Grammatik og af Syntaxen til Reglerne om Infinitiv.

Historie (Olsen). L. Daaes Middelalderens Historie. Efter Langes Lærebog Norges og Sveriges Historie til Kalmarunionen.

Geografi (Olsen). L. K. Daas Lærebog fra Sverige til Grækenland.

Mathematik (Broch). Af Thv. Brochs Arithmetik Brøk, negative Tal, Theorien for Primtal. O. J. Brochs Geometri 1ste, 2den og 3dje Bog. 1 Time ugentlig Opgaver.

3dje Klasse.

(Klasseforstander Falkenberg).

Latin (Falkenberg). Sallusts Jugurtha. Af Ovids Metamorphoses 1226 Vers. Ciceros Cato Major og pro Roscio Amerino. — Virgils Æneide 3dje og 4de Bog. — Livius 22de Bog. — Ex tempore 2den og 3dje Bog af Cæsar de bello Gallico og nogle Fabler af Phædrus. Madvigs Grammatik § 372—432 (3dje Udg.) Det vigtigste af Formlæren er repeteret. Ugentlig et skriftligt Arbejde ex tempore samt 1 Hjemmestil. I den sidste Del af Skoleaaret mundtlige Øvelser i extemporal Oversættelse fra Norsk til Latin.

Græsk (Daae). Iliadens 1ste, 2den, 5te, 6te, 8de og 9de Bog. Af og til Udenadslæsning i Homer. Curtius's Grammatik (Storm) fra Beg. til § 314.

Norsk (Petersen). Skriftlige Opgaver: Kan uafbrudt Lykke kaldes Lykke? — Holbergs Betydning for den dansk-norske Literatur. — Første Scene af Oehlen-schlägers Hakon Jarl. — Hvorfor er det saa nyttigt at være flittig? — Hvorfor og hvorledes bør man vise sine Forældre Taknemmelighed. — Roms Kamp med Karthago. — Athen paa Perikles's Tid. — At udvikle Sandheden af den Sætning: Naar man spænder Buen for høit, bryster den. — Hvad skal man dømme om den Sætning:

patria est, ubicunqve bene est? — En Tale, hvori unge Mennesker opfordres til at komme det betrængte Fædreland tilhjelp. — *Ars longa, vita brevis* (en Tale).

• Mundtlig: Et Stykke af Synnøve Solbakken; „Holbergs Ungdoms Liv“ af Lassen; Oehlenschlägers Hakon Jarl. — Snorre, Sigurd Slembes Saga; Sigurd Slembe af Bjørnson.

Religion (Petersen). Mathæi Ev. paa Græsk til Cap. 18 incl. — Nissens Kirkehistorie.

Tysk (Erbe). Saavel i Grammatik som i Læsebog omtrent det samme som i 1ste Klasse; Øvelser i mundtlig Oversættelse fra Norsk til Tysk.

Fransk (Nicolaysen). Af Ingerslevs Læsebog til Pag. 76 og en Fortælling af samme. Formlære og Syntax efter Ingerslevs Grammatik.

Historie (Olsen). Nordens Historie fra 1397 til den nyere Tid (efter Munch). Den nyere Historie læst efter L. Daaes Lærebog. Foredragsvis er givet en udførligere Fremstilling af Normannernes Historie samt af Norges Historie i dette Aarhundrede.

Geografi (Olsen). Platous Geografi fra Afrika til Enden og fra Europa til England.

Mathematik (Broch). Af O. J. Brochs Arithmetik 3dje og 5te Bog; af O. J. Brochs Geometri 4de, 5te og 6te Bog. 1 Time ugentlig Opgaver.

4de Klasse.

(Klasseforstander Aars).

Latin (Voss). Horatius's Oder 930 Vers. Tacitus Agricola (Aars). Repeteret foruden hvad der er læst i Klassen Sallusts Catilina; Livius's 21de og 22de Bog; Virgils Æneide 1ste og 2den Bog. Ex tempore: Cicero de senectute. Sallusts Jugurtha Cap. 43 til Enden. Cicero ad Qv. fr. I, 1; ad Att. IV, 1 og 2. Med 8 Disciple er i Extratimer gennemgaaet Tac. Germania Cap. 1—28. Det vigtigste af Bojesens romerske Antikviteter. — Madvigs Grammatik § 372—431 samt Orddannelses-

læren. Hver Uge en extemporal Oversættelse og en Hjemmeoversættelse, samt dels hver, dels hver anden Uge en Hjemmestil, i den sidste Del af Skoleaaret mundtlig Oversættelse fra Norsk til Latin.

Græsk (Aars). Iliadens 1ste, 2den, 3dje, 4de, 6te og 9de Bog; (af 2den Bog er Skibskatalogen læst kursorisk; 4de, 6te og 9de Bog er først læst ex tempore, senere gennemgaaet lektievís. Skriftlige Arbejder: 1) Oversættelse og Fortolkning af Il. 1, 1—7. 2) Oversigt over Indholdet af Il. 1. 3) Oversigt over Indholdet af Il. 2 - 3. — Repeteret Herodot 9, Cap. 1—70; (en Del Disciple har læst et tilsvarende Kvantum af andre Bøger); Platons Apologia Socratis; Demosthenes Phil. III (Voss). Af Curtius's Grammatik Formlæren (Storm) og Syntaxen (Voss).

Norsk (Petersen). Skriftlige Opgaver: Fremstilling af Forskjellen mellem den jødiske og den kristelige Opfattelse af Retfærdighed. — Digteren og Historikeren ligeoverfor det historiske Stof. — Mennesket er for sit Livsophold nødsaget til Arbejde; er dette en Velsignelse eller en Forbandelse? (ex tempore). — At udvikle, hvori Landlivet adskiller sig fra Bylivet. — Hvad du er, vær det hel; (ex tempore). — Fremstilling af Forskjellen mellem Nysgjerrighed og Videbegjærlighed (ex tempore). — Hvad er Affektation, og hvorledes fremtræder den? — Kan man fornuftigvis tænke sig Korstog til Palæstina i vore Dage? — Hvorledes kan Læsningen af udmerkede Mænds Levnetsbeskrivelser bidrage til vor egen Dannelse? — Sammenligning mellem Nomade- og Agerdyrkningslivet og begges Medfør. — Udvikling af Forholdet mellem Tungsindighed, let Sind og Letsindighed. — Hvad forstaar man ved Auktoritetstro, og hvilket Værd skal man tillægge den?

Mundtlig: Oehlenschlägers Hakon Jarl. — Udvalgte Scener af andre dramatiske Arbejder (til Belysning af Hakon Jarl). Gennemgaaet vore Forfædres Offerkultus. — Tragødiens Oprindelse og Eiendommeligheder. —

Sofokles's Filoktet (gjennemgaaet efter Donners tyske Oversettelse).

Religion (Petersen). Johannes's Ev. fra Cap. 9 til Enden. Nissens Kirkehistorie fra Reformationen. Aabøls Omrids af det kristelige Trosindhold.

Tysk (Fasting). Autenrieths Grammatik. Schillers Wilhelm Tell. Extemporaløvelser i Oversættelse fra Norsk til Tysk og omvendt.

Fransk (Storm). Ingerslevs Lærebog (ca. 73 Sider). Ingerslevs Grammatik.

Historie (Daae). Middelalderens og den nyere Historie efter L. Daaes Lærebog. Nordens Historie repeteret (Disciplene har benyttet de Lærebøger, som de før har læst). Flere Afsnit af Historien er udførligere gjennemgaaet, dels i Foredrag, dels ved Oplæsning af Stykker af R. Keyser, Allen, Palludan-Müller.

Geografi (Sinding). Platous Lærebog. Indledningen og enkelte andre Dele udførligere gjennemgaaet i Foredrag.

Mathematik (Broch). Af Prof. Brochs Lærebog i Arithmetik Ligninger; derefter den hele Bog repeteret; af Brochs Lærebog i Geometri Polygonberegning samt 9de Bog; derefter den hele Bog repeteret. — 1 Time ugentlig Opgaver.

B. Den fuldstændige Latin- og Realskole.

1ste Fællesklasse.

(Klasselærer Paulsen).

Norsk. Efterat Børnene i Løbet af Skoleaarets 3 første Maaneder havde gjennemgaaet Lydmethoden og samtidig dermed øvet sig i Læsning af En-, To- og Trestavelsesord, paabegyndtes O. Staves ABC; derefter „Norsk Læsebog for Begyndere af en Lærerinde ved Nissens

Pigeskole,“ 1ste, 2den og en Del af 3dje Afdeling, hvorved Børnene har faaet Færdighed i ren og sammenhængende Læsning. Et Par Timer om Ugen er anvendte til Meddelelse af Eventyr og andre smaa Fortællinger, hvilke Børnene har gjengivet mundtlig.

Religion. Beretninger saavel af det gamle som af det nye Testament er fortalte og kortelig gjennemgaaede for Børnene. Flere til Fortællingerne passende Vers er lærte af Disciplene og Billeder (af Schnorr) foreviste for dem.

Skrivning. Børnene har paa dobbelte Linjer efter Opskrift lært at skrive de store og smaa latinske Bogstaver; ved Afskrivning paa dobbelte Linjer efter ABC og Læsebog har de faaet nogen Øvelse i Sammenskrift.

Regning. Øvelser i Tælling samt i Addition og Subtraktion med Tallene indtil 1000.

2den Fællesklasse.

(Klasselærere i *a* Klæbo, i *b* Gjeldaker).

Norsk. „Læsebog af en Lærerinde ved Nissens Pigeskole“ er læst og repeteret til Enden. Disciplene ere jevnlig øvede i mundtlig Gjengivelse saavel af det læstes Indhold som af meddelte Folkeeventyr og Fortællinger. Omtrent 40 Digte i Læsebogen er lærte udenad og fremsagte.

Religion. Det væsentligste af Bibelhistorien gennemgaaet i mundtlige Fortællinger, ligesaa de 3 første Parter af Luthers Katekismus. Flere Salmer og Bibelsteder lærte udenad.

Geografi. De vigtigste geografiske Grundbegreber, Verdensdelene og Verdenshavene, samt en Oversigt over Europas Beskaffenhed, vigtigste Havbugter, Elve og Fjelde, dets Lande og disses Hovedstæder er gennemgaaet i mundtlig Fremstilling med Benyttelse af Vægkarter og Globus.

Regning. Øvelser i Tælling samt i Addition og

Subtraktion med Tallene indtil 10,000. Multiplikation paabegyndt.

Skrivning. Øvelser i Skrivning af to og flere forbundne latinske Bogstaver samt i Sammenskrift paa dobbelte Linjer.

3dje Fællesklasse.

(Klasseforstandere i *a* Schollert, i *b* Sørensen).

Norsk (i *a* Schollert, i *b* Sørensen). Læsning af udvalgte Stykker i Jensens Læsebog for Folkeskolen og Folkhjemmet, 2den Afdeling. Afskrivning efter Bog samt i den senere Del af Skolcaaret efter Diktat. Udvalgte Digte i Læsebogen er lærte udenad. Det aller vigtigste af Sætningslæren er gennemgaaet og indøvet ved Analyse.

Religion (i *a* Vold, i *b* Sørensen). Af Luthers Katekismus er læst og gennemgaaet de 3 første Parter. Efter Vogts mindre Bibelhistorie er læst det gamle Testament. Udvalgte Bibelsprog og Salmevers er lærte.

Historie (i *a* Sørensen, i *b* Schollert). I mundtlige Fortællinger gennemgaaet udvalgte Stykker af Nordens Gude- og Heltsagn, samt af Norges Historie indtil Magnus den gode.

Geografi (i *a* Sørensen, i *b* Schollert). Et Omrids af Indledningen samt det vigtigste om Europas Lande er gennemgaaet.

Regning (i *a* Schollert, i *b* Sørensen). De fire Regningsarter i hele Tal.

Skrivning (i *a* Anker, i *b* Sørensen). Sammenskrift (af enkelte Ord) efter Opskrift, dels i Bogen, dels paa Vægtavlen.

4de Fællesklasse.

(Klasseforstander Schollert).

Norsk (Schollert). Sætningslæren og senere tillige Formlæreu er gennemgaaet og indøvet ved mundtlige og skriftlige Øvelser. Læst 3dje og 4de Afdeling af

Jensens Læsebog samt enkelte Fortællinger (Ex. „Aunders Tikjøb,“ „En glad Gut“ o. fl.). 1 Time ugentlig Fremsigelse af udenadlærte Digte, 1 Time skriftlige Øvelser, der har vexlet mellem Diktat og Gjengivelse af lette Smaastykker.

Tysk (Schollert). Aktiv af „loben“ samt Hjælpeverbet „haben“; Artiklerne; 5 Blade af Aalholms Læsebog; skriftlige Øvelser.

Religion (Schollert). Det nye Testament efter Vogts mindre Bibelhistorie. — Gjennemgaaet 4 Kapitler af Apostlernes Gjerninger. — Luthers Katekismus. Salmevers og Bibelsprog jevnlig lærte udenad.

Historie (Olsen). Mundtlig Fremstilling af Kongesagaerne fra Harald Haardraade til Enden. Nissens Verdenshistorie indtil den første puniske Krig.

Geografi (Olsen). Geelmuydens Udtog indtil Spanien. 1 Time ugentlig Karttegning.

Regning (Vold). De fire Regningsarter i hele, ubenævnte og benævnte Tal.

Skrivning (Anker). Som 3dje Fællesklasse; enkelte Disciple har tildels skrevet efter trykt Bog.

Tegning (Erbe). Tegning af rette Linjer, simple Figurer og tildels Vaser (efter Hetsch).

5te Fællesklasse.

(Klasseforstander Vold).

Norsk (Vold). Sætningslæren og Formlæren gennemgaaet og indøvet ved Analyse. Diktat, Øvelser i skriftlig Gjenfortælling efter Hukommelsen. Læsning dels i Jensens Læsebog, dels (kursorisk) i Asbjørnsens Æventyr. Fremsigelse af udenad lærte Digte i Læsebogen.

Tysk (Vold). Formlæren gennemgaaet (efter Løkes Grammatik), stadig sammenholdt med den norske Formlære. Af Aalholms Læsebog til Side 91. 1 Time ugentlig skriftlig, dels Diktat, dels Oversættelse af lette Stykker fra Norsk til Tysk efter Bresemann. 1 Time ugentlig mundtlig Oversættelse fra Norsk til Tysk.

Keligion (Olsen). Bibellæsning: 50 Kapitler af 1ste Mosebog, samt Apostlernes Gjerninger. Luthers Katekismus; derhos er Søndagsevangelierne gennemgaaede og udvalgte Salmer lærte.

Historie (Olsen). Den gamle Historie efter Nissen fra Roms Anlæg til Keiserperioden. Norges Historie fra 1047—1319, dels efter Snorre, dels efter Petersens Lærebog.

Geografi (Olsen). Geelmuydens Udtog fra Spanien til Afrika incl. Karttegning 3 Gauge om Maaneden.

Regning (Paulsen). De fire Regningsarter i hele, ubenævnte og benævnte Tal, samt Addition, Subtraktion, Multiplikation og Division i Brøk (efter Hals's Regnebog).

Skrivning (Anker). Øvelser i Sammenskrift, dels efter Opskrift i Bogen, dels efter Brochs Forskrifter og trykt Bog.

Tegning (Sinding). Figurer, Vaser og Ornamente (efter Hetsch og Hermes).

1ste Latinklasse.

(Klasseforstander Eriksen).

Latin (Eriksen). Formlæren efter Madvigs Grammatik (med enkelte Forbigaaelser) til „uregelmæssige Verber“ (§ 143). Af Syntaxen er mundtlig meddelt de vigtigste Regler. Bergs og Møllers Læsebog til Side 39. Trojels Materialier til Side 46 er dels mundtlig gjen-givet (baade ex tempore og efter Forberedelse) dels benyttet til Hjemmestile (i Alm. 1 ugentlig).

Norsk (Erbe). Læsning og Gjennemgaaelse af Stykker i Jensens, Hagerups og Lassens Læsebøger; Deklamationsovelser; Analyse; Løkkes norske Grammatik er gennemlæst og for den største Del repeteret. Stile: „De to rejsende“ omsættes i Prosa. — En Tur til Vard-aasen. — St. Olaf og Troidene (Gjenfortælling). — De almindeligste Maader at fange Fisk paa. — Se dig for, før du springer. — Et Indbrud. — En Ildebrand. — Om Hoved- og Bisætninger. — „Torbisten og Fluen,“ omsat

fra Poesi til Prosa. — Om Turneringer (efter den tyske Læsebog). — Nød prøver Venner. — Gjengivelse af et tysk Stykke.

Tysk (Erbe). I Grammatik Formlæren (efter Løkke). Aalholms Læsebog P. 107—179. Grammatiske Øvelser og mundtlig Extemporaloversættelse, dels fra Norsk til Tysk, dels fra Tysk til Norsk.

Religion (Munch). Vogts større Bibelhistorie til Josva Bog. Af Pontoppidans Forklaring den første Part. I det nye Testament er læst indenad; Jul-, Paaske- og Pintsesalmer lærte.

Historie (Paulsen). Læst og repeteret fra Konstantin den store til Trediveaarskrigen efter Nissens Verdenshistorie.

Geografi (Sørensen). Geelmuydens Udtog fra Tyskland til Australien.

Regning (Johannesen). De fire Regningsarter i almindelig Brøk og Decimalbrøk. Begyndelsen af Th. Brochs Regnebog til Primal.

Skrivning (Erbe). Øvelser især efter trykt Bog. I sidste Halvaar Øvelser i at skrive græske Bogstaver.

2den Latinklasse.

(Klasseforstander Klausen).

Latin (Klausen). Repetition af Formlæren efter Madvig; af Syntaxen Kasuslæren og Læren om Konjunktiv. Cæsar de bello Gallico første Bog fra c. 31 af og 2den og 3dje Bog samt 6te Bog c. 11—28. Ciceros 1ste og 2den Tale mod Catilina. 1 Gang egentlig Hjemmestil, 2 Gange mundtlige Øvelser efter Trojels og Ingerslevs Materialier.

Græsk (Voss). Formlæren efter Curtius's Grammatik indtil uregelmæssige Verber læst og repeteret. Tilsvarende Exempler af Schenkls Læsebog (græsk-norske og norsk-græske). 1 à 2 Stile egentlig. Af Xenophons Anabasis 1ste Bogs 1ste Kapitel.

Norsk (Erbe). Skriftlige Opgaver: En Tur til

Vardaasen. — Kort Omrids af Hannibals Liv. — Digtet „de to rejsende“ omsættes i Prosa. — Eventyret „Spurningen“ gjengives efter Hukommelsen. — Krukken gaar saa længe tilvands, at den kommer hankeløs hjem. — Om Hunden og dens Egenskaber. — Smeden og Bageren. — Naar Narren kommer tiltorvs, faar Kræmmeren Penge. — Se dig for, før du springer! — Et Kvernsagn. — Et Brev. — En Ildebrand. — Fra Youngstorvet i Markedstiden. — De første Dage udenfor Hjemmet. — Et Sommerophold hos Bondefolk. — En Skitur. — Gjen-givelse af Æventyret: „Somme Kjærringer ere slige.“ — En selvvalgt Opgave. — Ild prøver Guld, Nød Vemehuld.

Mundtlig: Sætningslæringjennemgaaet (efter Løkke) og indøvet ved Analyse. — Læse- og Deklamationsøvelser (tildels efter Jensens Læsebog).

Tysk (Fasting). Autenrieths Læsebog til Pag. 48. Af Løkkes Grammatik Formlæren. Stiløvelser efter Breseman (fra „Artiklens Brug“ til „Imperativ“).

Religion (Munch). Vogts store Bibelhistorie fra § 53 til § 107. Af Pontoppidans Forklaring 2den Part. Jul-, Paaske- og Pintsesalmer er lærte.

Historie (Daae). Efter L. L. Daaes Lærebog den gamle Historie fra Augusts Seier ved Aktium til Enden samt Middelalderens Historie til Slutningen af Englands Historie (incl.)

Geografi (Sinding). Af L. K. Daaes større Lærebog Indledningen.

Regning (Johannessen). Blandede Opgaver i de 4 Regningsarter med Brøk og Decimalbrøk; Renteregning; desuden gennemgaaet Begyndelsen af Th. Brochs Regnebog.

3dje Latinklasse.

(Klasseforstander Storm).

Latin (Storm). Madvigs Syntax til § 314. Ciceros Taler mod Catilina, af Ovids Metamorphoses ca. 400 Vers af 1ste Bog (Eicherts Udvalg). Hjemmestile

1 ugentlig, sammenhængende og af historisk Indhold; Exempler efter Trojel dikterede uden Lexicon og Grammatik, kun med Opgivelse af enkelte vanskelige Ord.

Græsk (Storm). Af Curtius's Grammatik Formlæren repeteret til § 244. Af Xenophons Anabasis 1ste Bog og 2den Bog, Cap. 1—5.

Norsk (Aars). Skriftlige Opgaver: En Dag af Ferierne. — En Oversømmelse. — En Jul paa Landet. — En Naturbeskrivelse, eller: en Fortælling om noget selvoplevet. — Selvvalgt Opgave. — Indhold og Tankegang i Ciceros 3dje Tale mod Catilina. — Hunden. — Høns. — Bjørnen. — Ludvig den 11tes Betydning for Frankrige (ex tempore). — „Eftertanken er god; men Fyretanken er bedst.“ — Fortælling eller fri Gjengivelse af et Par Æventyr.

Mundtlig: Løkkes Grammatik til Ordføiningslæren læst og repeteret. Gjennemgaaet og læst udenad følgende Digte: Welhaven, et Sagn (Kivlemørne); Wergeland, et gammelt norsk Herresæde og Norges Natur; Munch, en Nat paa Havet; Jensen, i Storm; Grundtvig, Luthers Minde; kursorisk er læst: Winther, Flugten til Amerika; Wessel, Gaffelen, Posthuset og Mosters Pølser; Bjørnson, Synnøve Solbakken; Udvalg af Asbjørnsens Huldreæventyr og af Asbjørnsens og Moes Folkeæventyr; flere udvalgte Stykker af Lassens Lærebog (Dyrebeskrivelser og Skildringer); svenske Lærestykker (især Digte i Lassens Lærebog samt det meste af S. Ødmanns „Skolan i Wexiö för femtio år sedan“). — Gjennemgaaet Aars's udvalgte norske Oldkvad, adskillige Folkeviser i Landstads Samling samt Gunnlaug Ormstunges Saga i Ryghs Oversættelse.

Tysk (Fasting). Autenrieths Læsebog S. 110—151 (med Forbigaaelse af Poesi I—IV). Løkkes Grammatik til Syntaxens 2det Afsnit. Oversættelse fra Norsk til Tysk efter Bresemann. Pag. 76.

Fransk (Nicolaysen). I Ahns Lærebog ved Hovland Exempelsamlingen og de 11 første Nummere af

Fortællingerne. Af Ingerslevs Grammatik læst og repeteret Formlæren.

Religion (Munch). Vogts større Bibelhistorie fra de apokryfiske Bøger til Jesu Opstandelse. Pontoppidans Forklaring fra 2den Artikel til Enden. Læst Jul-, Paaske- og Pintsesalmer.

Historie (Daae). L. Daaes Lærebog den gamle Historie fra Commodus's Thronbestigelse indtil Enden, Middelalderens Historie til Enden og af den nyere Historie indtil „Rusland“ (S. 59).

Geografi (Olsen). Af L. K. Daaes Lærebog fra Europa til England (incl.)

Regning (Johannessen). Blandede Opgaver i de 4 Regningsarter med Brøk og Decimalbrøk; Renteregning og Begyndelsen af Bogstavregning (Addition, Subtraktion og tildels Multiplikation).

1ste Realklasse.

(Klasseforstander Fasting).

Norsk (Fasting). Skriftlige Opgaver: Oversættelse af „Wunderkastchen.“ — Oversættelse af „Der kluge Rath“ i Aalholms tyske Læsebog. Gjenfortælling af „Merkur og Brændehuggeren,“ af „Næserne“ (af Molboerne), af „Jerngryden“ (ibid.), af „Kjeld Stub“ (Frimans Digt). — En Vinterreise. — Gjenfortælling af „De 2 Øxer“ (Digt af Hauch). — En Skitur (eller „Karl Johans Gade“). — „Japaneserne“ (efter den tyske Læsebog). — Sammenligning mellem Norges og Danmarks Beskaffenhed. — „Schweitzernes Frihedskamp (efter Lærebogen i Historie). — „Den elskværdige Skolekammerat“ (efter opgivet Disposition). — „Keiser Napolcon og Frugtikonon i Brienne“ (Gjenfortælling). — En Ildebrand.

Mundtlig: Formlæren efter Løkke; Sætningslæren indøvet ved Analyse. Øvelser i Læsning og Deklamation.

Tysk (Fasting). I Aalholms Læsebog læst og repeteret Stykkerne No. 88—124. Efter Løkkes Gram-

matik læst og repeteret Kjønsregler og Deklamationer, Adjektivets Former, samt Verbet og Pronomenerne.

Fransk (Boyesen). Formlæren indøvet ved Hjælp af Ahns Lærebog ved Hovland, hvor Stykkerne 1—100 af 1ste Afdeling og 1—5 af 2den Afdeling er gennemgaaede. Diktat; Øvelse i Oversættelse fra Norsk til Fransk.

Religion (Olsen). Vogts større Bibelhistorie fra Begyndelsen til Samuel. Pontoppidans Forklaring til det 7de Bud.

Historie (Olsen). Nissens Verdenshistorie fra Begyndelsen til Schweitzernes Frihedskamp. Stykker af Sverres Saga er fortalte.

Geografi (Olsen). Geelmuydens Udtog fra Begyndelsen til Sydamerika. Karttegning 2 Gange om Maaneden.

Naturhistorie (Sinding). Indledningen af Arbos Botanik faldstændig læst og repeteret; Øvelse i Botanisering og Plantebeskrivelse. — Siebkes Zoologi til Hvalerne; Schema over Norges Pattedyr.

Regning (Johannesen). Addition, Subtraktion, Multiplikation og Division af Bogstavudtryk. De 4 Regningsarter med Decimalbrøk; Renteregning. Th. Brochs Regnebog til 2det Kapitel.

Skrivning (Anker). Øvelser, især efter trykt Bog.

Tegning (Sinding). Tegning af simple Figurer; senere begyndt paa Schattering.

2den Realklasse.

Klasseforstander Broch).

Norsk (Erbe). }
Tysk (Fasting). } Som 2den Latinklasse.

Fransk (Boyesen). Hovlands Læsebog fra No. 100 til Enden. Ingerslevs Læsebog til Side 36. Ingerslevs Formlære.

Religion (Munch). }
Historie (Daae). } Som 2den Latinklasse.

Geografi (Sinding). L. K. Daaes større Lærebog til Sverige.

Naturhistorie (Sinding). I Botanik Gjennemgaaelse af Systemet, Plantebeskrivelser; Repetition af hele Botaniken, ledsaget af Øvelser i Botanisering; fuldstændigere Gjennemgaaelse af Norges Flora. Af Siebkes Zoologi læst og repeteret Fuglene; Øvelse i Beskrivelse og Bestemmelse af disse. Schema over Norges Fugle.

Mathematik (Broch). Th. Brochs Arithmetik til Logarithmer og Primitiv (incl.). Ugentlig 1 Opgave hjemme og 1 paa Skolen. Regning med Decimalbrøk og Brøk.

Skrivning (Sørensen). Øvelser, dels efter Opskrift, dels efter Bog.

Tegning (Sinding). Fortsatte Øvelser, væsentlig Schattering og Ornamenttegning.

3dje Realklasse.

(Klasseforstander Broch).

Norsk (Aars). Som 3dje Latinklasse, kun at Realklassen istedenfor Opgaven om Cic. in Cat. III havde den Opgave, „at udvikle Forskjellighederne mellem den Fugleverden, som findes i Østlandets Skove, og den, der tilhører de aabne Myrer og Heder paa Vestlandet.“

Tysk (Fasting). Som 3dje Latinklasse.

Fransk (Storm). Ingerslevs Læsebog Side 36—39, 63—93 og 202—232. Formlæren efter Ingerslevs Grammatik læst og repeteret. 1 ugentlig Stil og 1 Gang ugentlig mundtlige Stiløvelser.

Engelsk (Boyesen). Hals's Læsebog fra Side 26—92; derefter Dickens „A Childs History of England“ til Cap. 5. Det vigtigste af Formlæren efter Autenrieths Grammatik. Skriftlige Arbejder hjemme og paa Skolen, samt Oversættelse fra Norsk til Engelsk.

Religion (Munch). }
 Historie (Daae). } Som 3dje Latinklasse.

Geografi (Sinding). L. K. Daaes større Lærebog fra Sverige til Asien.

Naturhistorie (Sinding). Som 2den Realklasse.
 Matematik (Broch). Th. Brochs Arithmetik:
 Læst og repeteret Theorien for negative og irrationale
 Tal. O. J. Brochs Geometri: 1ste, 2den, 3dje og 4de
 Bog. Opgaver saavel i Arithmetik som Geometri 2 Gange
 ugentlig, 1 paa Skolen og 1 hjemme. I Regning Enkelt-
 og Dobbelt Reguladetri, Renters-Rentes Regning; tillige
 er Logarithmetabellernes Brug indøvet.

Skrivning (Sørensen). }
 Tegning (Sinding). } Som 2den Realklasse.

7.

Undervisning i Lægemsøvelser og Vaabenbrug.

Fra det kommende Skoleaar vil samtlige Klasser fra 4de Fællesklasse opover faa 3 Timers ugentlig Under-
 visning i Gymnastik; for de øverste Klasser vil en Del
 af disse Timer — ligesom hidtil — blive benyttet til
 Floretfegtning. I Sommermaanederne indtræder Svøm-
 ning istedenfor Gymnastik. Desuden vil alle Latin- og
 Realklasser, naar Veiret og Aarstiden tillader det, 1 Dag
 i Ugen faa 2 sammenhængende Timer til militære Exer-
 cerøvelser. De Disciple, som maatte ønske det, vil til
 dette Øiemed gennem Skolen kunne faa kjøbt lette,
 hensigtsmæssige og solide Skydegeværer til en Pris af
 omtrent 3 Spd. for Stykket.

Undervisningen i dette Skoleaar slutter:

for Latin- og Realklasserne Lørdag den 23de Juni;
 for 5te Fællesklasse Tirsdag den 26de Juni;
 for 4de og 3dje Fællesklasse Onsdag den 27de Juni;
 for 2den og 1ste Fællesklasse Lørdag den 30te Juni.

Examen afholdes i Overensstemmelse med vedføjede Tabel. Til at overvære denne samt Skolens Aarsfest, som holdes i Skolegaarden Onsdag den 11te Juli Kl. 11 Form., indbydes herved enhver, hvem Skolen og dens Gjerning maatte interessere.

Efter Sommerferien møder de nyindmeldte Disciple Fredag den 17de August Kl. 9 Form., undtagen de til 1ste Fællesklasse anmeldte, der først møder Mandag den 20de August Kl. 9 Form.; alle de øvrige Disciple samles Lordag den 18de August Kl. 9 Form.

Kristiania den 15de Juni 1866.

J. Aars.

P. Voss.

Examenstabel.

(De til Klassernes Tal fœiede Bogstaver L. R. og F. betegner resp. Latinklasse, Realklasse og Fællesklasse af den fuldstændige Skole; hvor ikke disse Bogstaver er tilfœiede, menes Klasser af den treaarige Latinskole. De tilfœiede mindre Tal (1, 2 og 3) betegner Afdelinger af samme Klasse — Hvor der ikke er tilfœiet Nummeret paa det Værelse, hvori Examen skal holdes, benytter hver Klasse sit sedvanlige Lokale. Examen begynder, hvor ikke anderledes er bemærket, for Latin- og Realklasserne om Formiddagen Kl. 8, for Fællesklasserne om Formiddagen Kl. 9, for alle Klasser om Eftermiddagen Kl. 4.)

		Formiddag.	Eftermiddag.
Onsdag den 27de Juni.	4	Norsk Stil . Insp. Daae og Petersen.	
	3	Do. . . — Falkenberg og Broch.	
	2	Do. . . — Nicolaysen og Eriksen.	
	1	Do. . . — Hofgaard.	2 R.} Bot. skr. i No. 18 Insp. Johansen. 1 R.}
	3 L.}	Do. i No. 17 Storm.	
	3 R.}		
	2 L.}	Do. i No. 18 Klausen.	
	2 R.}		
	1 L.	Do. Erbe.	
	1 R.	Do. Fasting.	

	Formiddag.	Eftermiddag.
Torsdag den 28de Juni.	4 Lat. Oversættelse Insp. Voss og Petersen.	
	3 Do. — Falkenberg og Storm.	2 Latinsk Stil . . . Insp. Falkenberg.
	2 Do. — Aars og Broch.	1 Do. . . . — Hofgaard.
	1 Do. — Hofgaard.	3 L. Græsk — Storm.
	3 L. } Latinsk Stil i	2 L. } Norsk — Erbe.
	2 L. } No. 17 . . . — Klausen.	2 R. } Religion . . . — Olsen.
	3 R. } Matematik skr.	
	2 R. } i No. 18 . . — Sinding.	
	1 L. Latinsk Stil . — Eriksen.	
	1 R. Regning . . . — Johannesen.	
Fredag den 29de Juni.	4 ₃ Græsk. Aars	4 ₁ Latin Voss.
	4 ₂ Matematik i No. 17 . . . Broch.	3 ₂ Religion Petersen.
	3 ₁ Tysk Erbe.	2 ₂ Græsk Eriksen.
	1 ₁ Historie og Geografi . . . Olsen.	1 L. ₂ Historie Paulsen.
	1 ₂ Latin i No. 16 Hofgaard.	1 R. Fransk Boyesen.
	3 R. Engelsk. Boyesen.	4 F. Norsk skr. Schollert.
	2 L. } Historie i No. 18 . . . Daae.	3 L. Fransk Nicolaysen.
	2 R. }	3 R. Fransk Storm.
	1 L. ₁ Geografi Sørensen.	
	5 F. Tysk skr. Insp. Vold	

	Formiddag.	Eftermiddag.
Lørdag den 30te Juni.	4 ₁ Tysk Fasting. 2 ₂ Fransk i No. 12 Storm. 4 ₁ Historie og Geografi . . Olsen. 3 R. } 2 R. } Zoologi skr i No. 18 Insp. Sinding. 1 R. Do. — Eriksen. 3 L. Regning Johannessen. 5 F. Norsk skr. Insp. Vold. 4 F. 2 Tysk Schollert. 3 F. b. Norsk skr. Sørensen.	2 ₂ Matematik Broch. 3 R. Fransk Stil . . Insp. Storm. 2 L. } 2 R. } Tysk i No. 18 . . Fasting. 4 F. 1 Historie og Geografi Olsen. 3 F. a Norsk skr. Schollert.
Mandag den 2den Juli.	4 ₁ Græsk Aars. 4 ₃ Matematik i No. 18 . . Broch. 3 ₁ Græsk Daae. 3 ₂ Latin i No. 10 Falkenberg. 1 ₁ Latin i No. 15 Hofgaard. 1 ₂ Historie og Geografi . . Olsen. 3 L. } 3 R. } Religion i No. 17 . . Munch. 1 L. 2 Geografi Sørensen. 1 R. Tysk Fasting. 3 F. a 1 Religion Vold. 3 F. b 2 Norsk Sørensen.	4 ₂ Latin Voss. 3 ₃ Matematik Broch. 2 ₁ Græsk Eriksen. 2 R. Fransk Boyesen. 1 L. 1 Tysk Erbe. 5 F. Regning Paulsen. 4 F. 2 Historie og Geografi Olsen. 3 F. b 1 Religion Sørensen.

	Formiddag.	Eftermiddag.
Tirsdag den 3dje Juli.	4 ₁ Fransk Storm.	
	4 ₂ Tysk i No. 18 Fasting.	
	3 ₁ Mathematik i No. 15 . Broch.	
	3 ₂ Græsk Daae.	
	2 ₂ Latin Falkenberg.	
	1 ₁ Religion Petersen.	
	3 L. { Norsk i No. 17 . . Aars.	
	3 R. {	
	1 L. ₂ Religion Munch.	
	1 R. Naturhistorie Sinding.	
	5 F. ₁ Historie Olsen.	
	4 F. Regning Vold.	
	3 F. a ₂ Norsk mundtlig . Schollert.	
	3 F. b ₂ Religion Sørensen.	
	2 F. a ₁ { Norsk mundtl. } Klæbo.	
	2 F. b ₁ { og Religion } Gjeldaker.	
	1 F. Skrivning Paulsen.	
		2 ₁ Mathematik Broch.
		1 ₂ Fransk Nicolaysen.
		2 L. Græsk Voss.
		2 R. Geografi Sinding.
		1 L. ₁ Latin Eriksen.
		5 F. ₂ Historie Olsen.
		3 F. a ₁ Norsk Schollert.
		3 F. b ₁ Norsk Sørensen.
		2 F. a ₂ Norsk og Religion Klæbo.
		2 F. b ₂ Do. Gjeldaker.

	Formiddag.	Eftermiddag.
Onsdag den 4de Juli.	4 ₁ Matematik i No. 19 . Broch.	
	4 ₂ Græsk Aars.	
	3 ₁ Latin Falkenberg.	
	2 ₂ Religion Petersen.	
	1 ₁ Fransk Nicolaysen.	
	3 L. { Tysk i No. 17 . . . Fasting.	
	3 R. }	
	2 L. Geografi Sinding.	
	1 L. 2 Tysk Erbe.	
	1 R. Religion Olsen.	
	5 F. 1 Norsk Vold.	
	4 F. 1 Norsk Schollert.	
	2 F. a Regn.ng Klæbo.	
	2 F. b Regning Gjeldaker.	
1 F. 1 Norsk Paulsen.		
		4 ₃ Latin Voss.
		3 ₂ Matematik Broch.
		1 ₂ Religion Petersen.
		3 R. Geografi Sinding.
		1 L. 1 Historie Paulsen.
		5 F. 2 Religion Olsen.
		3 F. a 2 Religion Vold.
		4 F. b 2 Hist. og Geogr. Schollert.

	Formiddag.	Eftermiddag.
Torsdag den 5te Juli.	3 Latinsk Stil Insp. Falkenberg. 2 ₂ Historie og Geografi . Olsen. 1 ₁ Mathematik Broch. 3 L. } Historie i No. 17 . Daae. 3 R. } 1 L. ₁ Norsk Erbe. 1 R. Norsk Fasting. 4 F. ₂ Religion Schollert. 3 F. a ₁ Historie og Geogr. Sørensen. 1 F. ₂ Paulsen.	4 ₁ Religion Petersen. 4 ₂ Geografi Sinding. 2 ₁ Latin Falkenberg. 1 ₂ Græsk Hofgaard. 2 L. Regning Johannesen. 1 L. ₂ Norsk Erbe. 5 F. Geografi Olsen. 3 F. b ₂ Hist. og Geogr. Schollert.
Fredag den 6te Juli.	4 Latinsk Stil Insp. Daae. 2 ₁ Religion Petersen. 2 ₂ Fransk i No. 12 Nicolaysen. 1 ₁ Tysk Erbe. 3 R. Mathematik Broch. 2 L. } Religion i No. 18 . Munch. 2 R. } 1 L. Regning Johannesen. 5 og 4 F. Karttegning . . Olsen. 3 F. a ₂ Hist. og Geografi Sørensen. 2 F. a ₁ Geografi Klæbo. 2 F. b ₁ Geografi Gjeldaker. 1 F. ₁ Regning Paulsen.	3 ₁ Historie og Geografi Olsen. 3 ₂ Fransk i No. 11 . . Nicolaysen. 1 ₂ Tysk Erbe. 4 F. ₁ Schollert.

	Formiddag.	Eftermiddag.
Lørdag den 7de Juli.	4 ₁ Historie Daae.	3 ₁ Fransk i No. 11 . . . Nicolaysen.
	4 ₂ Religion i No. 12 . . . Petersen.	3 ₂ Hist. og Geografi . Olsen.
	2 ₁ Tysk Voss.	1 ₂ Matematik Broch.
	3 L. Latin Storm.	3 R. Naturhistorie . . . Sinding.
	1 R. Historie og Geografi . Olsen.	2 R. Naturhistorie Kl. 6 Sinding.
	5 F. 1 Tysk Vold.	2 L. Græsk skr. Voss.
	4 F. 2 Norsk Schollert.	1 L. 2 Latin Eriksen.
	2 F. a Norsk skr. Klæbo.	5 F. 2 Norsk Vold.
	2 F. b Norsk skr. Gjeldaker.	3 F. a Regning Schollert.
	1 F. 1 Regning Paulsen.	3 F. b Regning Sørensen.
Mandag den 9de Juli.	4 ₁ Geografi i No. 16 . . . Sinding.	
	4 ₂ Historie Daae.	
	3 ₂ Tysk Erbe.	
	3 ₁ Religion Petersen.	
	2 ₂ Tysk Kl. 11 Voss.	
	2 ₁ Fransk Nicolaysen.	
	1 ₁ Græsk Hofgaard.	
	3 L. Geografi Kl. 12 . . . Olsen.	
	2 L. Latin Klausen.	
	2 R. Matematik Broch.	
	1 L. 1 Religion Munch.	
	5 F. 2 Tysk Vold.	
	4 F. 1 Tysk Schollert.	
2 F. a 2 Geografi Klæbo.		
2 F. b 2 Geografi Gjeldaker.		
3 R. Botanik skr. . . Insp. Aars.		